

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

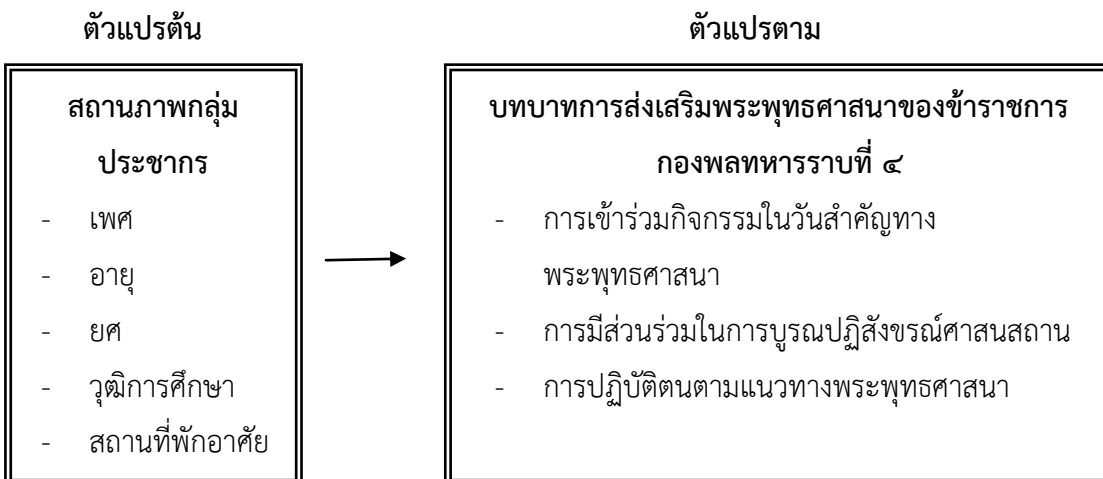
การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ตัวแปรในการวิจัย
- ๓.๒ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ตัวแปรในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้กำหนดตัวแปรไว้ ๒ ตัวแปร คือ

- ๓.๑.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ ตัวแปรของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ยศ วุฒิการศึกษา สถานที่พักอาศัย
- ๓.๑.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ จำนวน ๓ ด้าน การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา, การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน, การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา ดังมีแผนผังดังนี้

๓.๒ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ที่ปฏิบัติงานในค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก จำนวน ๓๐๐ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ และครอบครัวที่ปฏิบัติงานในค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก จำนวน ๑๖๙ คน ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดสูตรตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔.๑ การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการออกแบบสอบถาม

๒. กำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (checklist) จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) ๕ ระดับ

ตอนที่ ๓ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) ๕ ระดับ

ตอนที่ ๔ การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนามีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) ๕ ระดับ

ตอนที่ ๕ ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมพระพุทธศาสนา ให้แสดงความคิดเห็น
โดยอิสระ

๓.๔.๒ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. นำแบบสอบถามที่ร่างไว้เรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ รูป/คน ตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ที่ต้องการวัด

๒. ปรับปรุงแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไขให้ แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น
(Reliability) โดยนำ ไปให้ประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน ช่วยตอบแบบสอบถาม
แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีของครอนบาค
(Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๗

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการ
กองพลทหารราบที่ ๔ จำนวน ๑๖๙ ฉบับ และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บัญชาการกองพลทหารราบ
ที่ ๔ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อ.เมือง จ.พิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ อนุญาตให้ทำการ
แจกแบบสอบถามกับข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. ติดต่อทาง ฝ่ายกิจการพลเรือนกองพลทหารราบที่ ๔ เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา ในการ
แจกและเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอให้กับกลุ่มตัวอย่าง

๔. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจง เพื่อให้ข้าราชการ
กองพลทหารราบที่ ๔ ได้ซักถามหากเกิดข้อสงสัยในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความ
เป็นจริงมากที่สุด และรับแบบสอบถามคืน

๕. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตาม วัน เวลา ที่นัดหมายไว้

๖. ตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่ได้รับการตอบไม่สมบูรณ์ หรือมีร่องรอยระบุถึง
การไม่ตั้งใจทำแบบสอบถามโดยพิจารณาตามขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

๗. ทำการลงรหัสและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัย

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔

ตอนที่ ๓ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ ๔ การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ ๕ ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมพระพุทธศาสนา ของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ วิเคราะห์โดยการเขียนเป็นข้อความของความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ดำเนินการหาทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตามขั้นตอนดังนี้

๑. ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) กับแบบสอบถามประเภทข้อมูลทั่วไปของประชากร

๒. ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation =S.D.) กับแบบสอบถามมาตราวัดประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale)

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้	๕	คะแนน
มาก	ให้	๔	คะแนน
ปานกลาง	ให้	๓	คะแนน
น้อย	ให้	๒	คะแนน
น้อยที่สุด/ไม่เข้าใจเลย	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินตามคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
๔.๕๑ – ๕.๐๐	มากที่สุด
๓.๕๑ – ๔.๕๐	มาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	ปานกลาง
๑.๕๑ – ๒.๕๐	น้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๐	น้อยที่สุด/ไม่เข้าใจเลย